

Nr 107.

Godkänd av första kammaren den 14 april 1928.

Godkänd av andra kammaren den 14 april 1928.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckt motion om ersättning till änkan Anna Forsman för kreatur, överkörda av ett statens järnvägars tåg.

(Statsutskottets utlåtande nr 58.)

Till Konungen.

I en inom riksdagen väckt motion (II: 222) har hemställts, att riksdagen av billighetsskäl måtte tillerkänna änkan Anna Forsman, Rensmur i Möklinta socken, en skälig ersättning för hennes av statens järnvägars tåg överkörda kreatur med tillsammans 1,050 kronor att utgivas av statens järnvägars trafik medelskassa.

Motionären har i ärendet anfört bland annat följande:

»Änkan Anna Forsman, Rensmur i Möklinta socken, vilken genom olyckshändelse den 2 juni 1924 fick tre mjölkkor överkörda och dödade av ett tåg å statens järnvägar på linjen Broddbo—Rosshyttan, framställde begäran om ersättning, först till distriktsförvaltningen och sedan till kungl. järnvägsstyrelsen, som på grund av gällande bestämmelser förklarade sig sakna befogenhet att av statens järnvägars medel utgiva sådan gottgörelse och sålunda avslog nämnda begäran. Av det vid polisundersökningen hållna protokollet framgår, att på grund av bristfälligt stängsel och således utan ankans förvällande hade nämnda kreatur inkommit på banan och blivit överkörda. Kokreaturen voro unga och nyburna, vilket även intygas av strax efter olyckan tillkallad slaktare. De voro även mycket massakrerade, så att köttet ej kunde användas, utan måste nedgrävas, varigenom förlusten blev mycket kännbar. Åberopade slaktare värderade de förolyckade djuren till 1,050 kronor. Bifogat sammandrag av bouppteckningen efter hennes man visar, att behållningen i boet, i vilken även de omkomna kokreaturen voro inberäknade, utgjorde endast 2,335 kronor 50 öre.

På grund av personlig kännedom kan jag intyga, att änkan av ekonomiska skäl ej kunnat anskaffa kor i de förolyckades ställe, och att sålunda på grund av minskad avkastning från ladugården hennes ställning ytterligare försämrats. — — — —»

Av åberopade polisförhørsprotokollet inhämtas bland annat följande:

Omkring 20 meter från det ställe, där det kunde antagas att första kon blivit påkörd, fanns en ungefär 10 meter bred öppning i stängslet, genom vilken med all säkerhet korna kommit in på banan; å marken funnos nämligen tydliga spår, vilka utvisade, att härigenom nötkreatur gått in på järnvägens område.

Från en å linjen befintlig krök och till den plats, där överkörningen kunde antagas hava ägt rum, vore fri sikt på omkring 250 meter.

De döda korna funnos liggande i ungefär samma ställning och på samma plats, dit de slungats av loket, samt hade befunnits vara mycket massakrerade.

Med anledning av motionen har riksdagens vederbörande utskott med stöd av 46 § riksdagsordningen inhämtat yttrande i ämnet från järnvägsstyrelsen. Ifrågavarande yttrande finnes som bilaga fogat vid denna skrivelse.

På grund av föreliggande ömmande omständigheter har järnvägsstyrelsen ansett sig »icke böra avstyrka» bifall till motionärens yrkande om ersättning åt änkan Forsman. Även riksdagen måste finna starka billighetsskäl tala för att dylik ersättning beredes för den förlust, som drabbat henne genom att tre hennes kor vid ifrågavarande tillfälle överkörts och dödats av ett statens järnvägars tåg.

Med avseende å vad järnvägsstyrelsen i övrigt anfört, vill riksdagen endast framhålla, att förhållandena i föreliggande fall synas tämligen enastående, vadan ur synpunkten av framtida konsekvenser betänkligheter icke synas böra möta mot att ifrågavarande gottgörelse utbetalas av statens järnvägars medel.

Under åberopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit, att till änkan Anna Forsman i Rensmur i Möklinta socken må av statens järnvägars medel utbetalas ett belopp av 1,050 kronor, utgörande ersättning för den förlust, varav hon drabbats genom att tre henne tillhöriga kor den 2 juni 1924 överkörts av ett statens järnvägars tåg.

Stockholm den 14 april 1928.

Med undersätlig vördnad.

Bilaga.

Till riksdagens statsutskott.

Genom beslut den 2 mars 1928 har Kungl. Maj:t anbefallt Kungl. järnvägsstyrelsen att senast den 20 i samma månad till Eder inkomma med yttrande i anledning av en inom andra kammaren av herr E. Gust. Olsson i Broddbo väckt motion (Nr 222) om ersättning till änkan Anna Forsman för tre stycken kor, som dödats av ett statens järnvägars tåg den 2 juni 1924.

Till åttlydnad härav får Kungl. styrelsen anföra följande.

På sätt i motionen framhålles har änkan Forsman tidigare gjort framställning om gottgörelse i berörda hänseende men fått denna framställning av Kungl. styrelsen avslagen av det skäl, att statens järnvägar ej vore ersättningskyldiga för skadan och att Kungl. styrelsen vid sådant förhållande saknade befogenhet att för sådant ändamål använda statens järnvägars medel.

Med hänsyn till de ömmande omständigheterna i förevarande fall anser sig Kungl. styrelsen icke böra avstyrka bifall till motionen i vad den avser ersättning åt änkan Forsman. Däremot finner Kungl. styrelsen det icke lämpligt att, såsom i motionen föreslås, ersättningsbeloppet utgår av statens järnvägars medel. Om beloppet också icke har någon betydelse för statens järnvägars ekonomi, måste det nämligen enligt Kungl. styrelsens mening anses principiellt oriktigt att, om det allmänna av barmhärtighetshänsyn anser sig böra träda emellan för att mildra verkningarna av en olycka, som drabbat en enskild, låta verkningarna härav gå ut över ett statens affärsdrivande verk och därigenom försätta detta i sämre läge än som gäller för enskilda företag. Härtill kommer att ett sådant förfaringssätt måste vara ägnat att på ett helt annat sätt, än om ersättning beviljas av exempelvis skattemedel, bibringa allmänheten den ej minst ur synpunkten av framtida konsekvenser skadliga uppfattningen att riksdagen funnit statens järnvägar, åtminstone moraliskt sett, skyldiga utgiva ersättning.

Stockholm den 9 mars 1928.

Kungl. järnvägsstyrelsen:

JOHN FLODIN.

HJ. WILLERS.
tjf.
